

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Філологічний факультет
Кафедра германської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи Н.В. Михальченко

«30» серпня 2023 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ГРАМАТИЧНІ КАТЕГОРІЇ ТА ПРАКТИЧНА ГРАМАТИКА
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

Ступінь бакалавра

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність: 014 Середня освіта

Спеціалізація 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Українська мова і література)»

2023 – 2024 навчальний рік

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Айзікова Лідія Володимирівна, викладач кафедри загальної та прикладної лінгвістики

РЕЦЕНЗЕНТ: к.пед.н, доцент, завідувач кафедри англійської філології інституту філології Чорноморського національного університету імені Петра Могили Зубенко Т.В.

Програму схвалено на засіданні кафедри германської філології
Протокол № 1 від 28.08.2023 р.
Завідувач кафедри германської філології (Мироненко Т.П.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією філологічного факультету
Протокол № 1 від 28.08.2023 р.
Голова навчально-методичної комісії (Дем'яненко О.Є.)

Програму погоджено навчально-методичною радою університету
Протокол № 12 від 30.08.2023 р.
Голова навчально-методичної ради університету

Анотація

Дисципліна «Граматичні категорії та практична граматики англійської мови» спрямована на ознайомлення студентів з основними поняттями і категоріями системи сучасної граматики англійської мови, практичне вживання мови та формування мовленнєвих навичок; умінь оперування понятійним апаратом практичної граматики; розвиток граматичної компетенції студентів. Значна увага приділяється розвитку умінь студентів щодо використання граматичних структур для досягнення різних комунікативних цілей. Оволодіння основами іншомовного спілкування, зокрема, граматиною англійської мови, передбачає досягнення студентами достатнього рівня комунікативної компетенції в різних видах мовної діяльності: аудіюванні, говорінні, читанні й письмі. У процесі досягнення цієї мети студенти повинні набути важливі мовленнєві уміння, сформовані на основі мовної, комунікативно-пізнавальної мовленнєвої діяльності, а також розвинути навички самостійної роботи для забезпечення освітніх запитів і гармонійного поєднання процесу навчання та подальшої наукової діяльності. У практичному закріпленні засвоєного граматичного матеріалу особлива увага звертається на системний характер мовних явищ, на зв'язок морфології і синтаксису.

Ключові слова: граматична структура англійської мови, граматичні категорії, морфологія, мовна діяльність, комунікативна компетентність, аудіювання, говоріння, читання, письмо.

Course Annotation

The course "Grammatical categories and practical grammar of the English language" is aimed at acquainting students with the basic concepts and categories of modern English grammar, practical use of language and the formation of speaking skills; ability to operate the conceptual apparatus of practical grammar; development of students' grammatical competence. Much attention is paid to the development of students' skills in using grammatical structures to achieve various communicative goals. Mastering the skills in foreign language communication, in particular, English grammar, involves achieving by the students a sufficient level of communicative competence in various types of language activities: listening, speaking, reading, and writing. . In the process of achieving this goal, students will acquire a sufficient level of communicative competence, which includes speaking skills formed on the basis of communicative-cognitive language activity, as well as develop skills of independent work to ensure educational needs and harmonious combination of learning process and further research activity. In the practical consolidation of the mastered grammar material, special attention is aimed at the systemic nature of linguistic phenomena, to the interconnection between morphology and syntax.

Key words: grammar structure of English language, grammar categories, morphology, speaking activity, language knowledge and skills, communicative competence, listening, speaking, reading, writing.

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Граматичні категорії та практична граматики англійської мови» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності «014 Середня освіта (Українська мова і література)» за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Українська мова і література)».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: граматична структура сучасної англійської мови.

Міждисциплінарні зв'язки: лінгвістика, практичний курс англійської мови, теоретичний курс англійської мови, практичний курс української мови.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

1.1 Мета курсу: формування, поглиблення та систематизація знань студентів в галузі граматики англійської мови, розвиток навичок застосування отриманих знань і умінь в усному та писемному мовленні.

1.2 Завдання курсу: навчити студентів застосовувати отримані теоретичні знання з граматики в практичній діяльності; розуміти різноманітні граматичні структури; ефективно і гнучко використовувати знання з граматики в різноманітних ситуаціях соціального, навчально-академічного та професійного спілкування; висловлюватися з необхідним ступенем деталізованості й тематичної складності, демонструючи вільне володіння прийомами структурної побудови тексту, засобами зв'язності та цілісності на синтаксичному рівні.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Знання й розуміння предметної галузі й професійної діяльності.

ПРН 9 Володіння англійською мовою на рівні B2.

ПРН 10 Володіння англійською мовою, зокрема мовленнєвою діяльністю в основних її видах – говорінні, аудіюванні, читанні і письмі; використання різних форм й видів комунікації в освітній діяльності.

ПРН 12 Сформованість комунікативної компетентності з української мови, здатність вдосконалювати та підвищувати її рівень.

ПРН 13 Здатність оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманого вибору шляхів їх вирішення

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК-6. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

II. Фахові:

ФК 1. Набуття міцних знань із професійних дисциплін.

ФК 15. Здатність до усного й письмового спілкування та використання іноземної мови, в тому числі у професійній сфері; здатність здійснювати комунікацію, виходячи із цілей спілкування й конкретної ситуації; уміння вести бесіду, робити повідомлення, представити чіткі та детальні висловлювання з широкого кола питань у професійній галузі.

ФК 18. Здатність реалізувати проєкти, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання, пов'язане з розв'язанням значущих наукових, культурних, етичних та інших проблем сучасного літературознавства.

ФК 20. Навички аналізу та інтерпретації гуманітарних текстів.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Кредит 1. Іменник. Формування та класифікація іменників.

Тема 1. Граматична структура сучасної англійської мови. Загальна класифікація частин мови

Тема 2. Визначення поняття про іменник. Морфологічна структура іменників. Граматичні категорії іменника: число, відмінок, рід. Основні синтаксичні функції: підмет, предикатив, додаток. Класифікація іменників: загальні та власні; злічувані та незлічувані; абстрактні та конкретні; такі, що означають живу істоту та неживий предмет; предметні та збірні.

Тема 3. Утворення множини іменників. Іменники, які вживаються тільки в однині або тільки в множині. Правила правопису множини іменників. Нестандартні випадки утворення множини іменників.

Тема 4. Загальний відмінок, присвійний (родовий) відмінок. Багатофункціональність родового відмінку. Іменники в функції означення.

Тема 5. Категорія роду іменників в англійській мові. Відсутність формального роду в англійській мові. Вираження роду іменників за допомогою словотворчих афіксів та складних слів.

Кредит 2. Артикль.

Тема 6. Поняття про артикль. Означений та неозначений артиклі.

Тема 7. Особливі випадки вживання артиклів.

Тема 8. Артиклі з абстрактними іменниками, назвами речовин.

Тема 9. Артиклі з власними назвами.

Тема 10. Відсутність артикля.

Кредит 3. Прикметник. Визначення поняття про прикметник. Прості та складні прикметники. Прислівник.

Тема 11. Класифікація прикметників за значенням: відносні та якісні.

Тема 12. Поняття про прислівник. Класифікація прислівників.

Тема 13. Ступені порівняння прикметників та прислівників.

Тема 14. Особливості вживання різних розрядів прислівників.

Тема 15. Порядок прикметників та прислівників у реченні.

Кредит 4. Займенник. Розряди займенників. Прийменники та їх функції.

Тема 16. Особові, присвійні, зворотні, взаємні займенники.

Тема 17. Вказівні, неозначені, заперечні, кількісні займенники

Тема 18. Питальні, сполучні, означальні займенники

Тема 19. Прийменники та їх функції.

Тема 20. Особливості вживання прийменників в англійській мові.

Кредит 5. Структура речення. Числівник.

Тема 21. Дієслово *to be*, його функції у реченні.

Тема 22. Структура речення в англійській мові.

Тема 23. Числівник. Кількісні числівники та їх вживання.

Тема 24. Порядкові числівники та їх вживання.

Тема 25. Дробові числівники.

3. Рекомендована література

Базова

1. Alexander L.G. Longman English Grammar. – London: Longman, 1998. - 374 p.
2. Alexander L.G. Longman English Grammar Practice. – London: Longman, 1998. - 296 p.
3. Redman, St.. Vocabulary in Use. Pre-Intermediate and Intermediate / St. Redman. – Cambridge: Cambridge University Press, 2003.
4. Thomson A.J., Martinet A.V. A Practical English Grammar. – Oxford: Oxford University Press, 1997. - 383 p.
5. Тучина Н.В., Жарковська І.В. та ін. A Way to Success: English for University Students. Year 1,—Харків: Фоліо, 2006

6. Каушанская В.Л., Ковнер Р.Л., Кожевникова О.Н., Прокофьева Е.В., Райнес З.М., Сквирская С.Е., Цырлина Ф.Я. Грамматика английского языка (на англ. яз). – М.: Страт, 2000. - 319 с.
7. Каушанська В.Л., Ковнер Р.Л., Кожевнікова О.Н., Райнес З.М., Сквірська С.Є., Цирліна Ф.Я. Збірник вправ з англійської граматики: Посібник для студентів молодших курсів факультетів іноземних мов спеціальності «Англійська мова і література». – Ч. I. – Миколаїв: МФ НаУКМА, 1998. – 104 с.

Допоміжна

1. Swan M., Walter C. How English works. – Oxford: Oxford University Press, 2000. – 358 p.
2. Thomson A.J., Martinet A.V. A Practical English Grammar. Exercises 1. – Oxford: Oxford University Press, 1997. - 181 p.
3. Thomson A.J., Martinet A.V. A Practical English Grammar. Exercises 2. – Oxford: Oxford University Press, 1997. - 199 p.
4. R. Gairns, St. Redman. Natural English. Upper-intermediate, - Oxford: Oxford University Press, 2003.
5. St. Redman. Vocabulary in Use. Pre-intermediate and Intermediate, - Cambridge: Cambridge University Press, 2003.
6. St. Redman. Vocabulary in Use. Upper-intermediate, - Cambridge: Cambridge University Press, 2003.
7. Верба Л.Г., Верба Г.В. Грамматика современного английского языка. Справочник. – К.: Логос, 2002. – 368 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.